

LIVING IN THE PRESENT FUTURE

Prezentacje:

Bornholms Kunstmuseum: 6 października 2019 – 5 stycznia 2020

Muzeum Narodowe w Szczecinie – Muzeum Sztuki Współczesnej: 23 stycznia – 3 maja 2020

Artyści:

Izabella Gustowska, Aneta Grzeszykowska, Ewa Juskiewicz, Roman Lipski, Artur Malewski, Lea Guldditte Hestelund, Emil Westman Hertz, Peter Frimand, SUPERFLEX, Amalie Smith

Kuratorzy:

Marlena Chybowska-Butler, Magdalena Lewoc (Muzeum Narodowe w Szczecinie)

Mathilde Renberg (Bornholms Kunstmuseum)

W obliczu najnowszych odkryć nauki i rewolucji technologicznej człowiek i definicja człowieczeństwa zmienia się dziś szybciej i radykalniej niż kiedykolwiek. Zmiany te zachodzą zarówno na poziomie materialnym – poprzez wpływ technologii na ludzkie ciała i możliwości percepcyjne, jak i w wymiarze mentalnym – odkrycia naukowe uwidaczniają to, co dotychczas nie było dostatecznie czytelne – związki ludzkiego ciała z nie-ludzkimi formami życia, takimi jak mikroby i wirusy. Ludzka forma coraz częściej objawia się nie jako esencjonalna jedność, ale forma symbiotyczna i hybrydyczna. Toczącej się obecnie dyskusji antropologicznej towarzyszy ożywiona debata ekologiczna na temat planetarnych zagrożeń z jakimi konfrontuje się ludzkość w epoce antropocenu. Ta nowa sytuacja sugerująca moment dokonywania się znaczącej zmiany w postrzeganiu statusu, roli, przyszłości i odpowiedzialności człowieka zyskuje silny rezonans w sztuce.

Muzeum Narodowe w Szczecinie i Bornholms Kunstmuseum przygotowało partnerski projekt wystawienniczo-wydawniczy z udziałem kilkunastu artystów z Polski i Danii, którzy w swojej praktyce artystycznej podejmują wątek redefinicji i przyszłości człowieczeństwa: podkreślając coraz silniejszą fuzję ciała i świadomości z najnowszymi technologiami (Roman Lipski, Amalie Smith, Lea Guldditte Hestelund); eksponując zapoznaną łączność człowieka z naturą i nie-ludzkimi formami życia (Artur Malewski, Ewa Juskiewicz, Emil Westman Hertz), stawiając w centrum uwagi nowy etyczny i egzystencjalny wymiar człowieczeństwa w obliczu szybko zmieniającego się świata (Izabella Gustowska, Aneta Grzeszykowska, Peter Frimand, SUPERFLEX).

Celem wystawy LIVING IN THE PRESENT FUTURE jest rozpoznanie przy użyciu narzędzi właściwych sztuce jednego z najbardziej aktualnych i najgorętszych pól refleksji w obrębie współczesnej humanistyki.

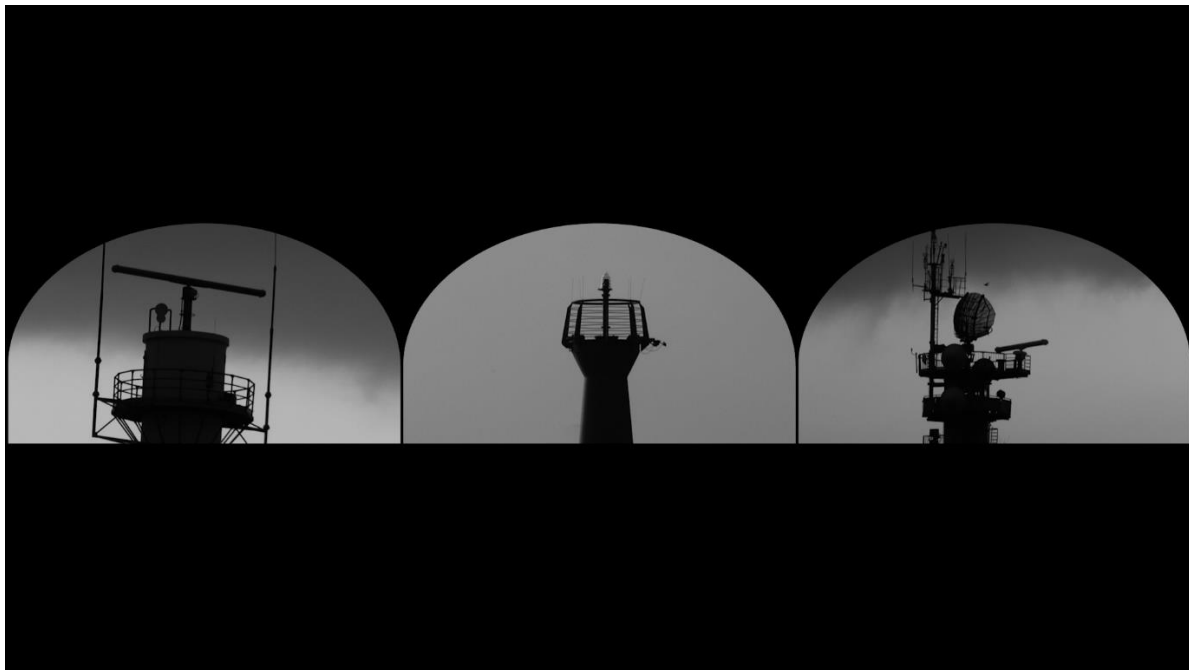
Wystawie LIVING IN THE PRESENT FUTURE towarzyszy polsko-duńsko-angielska publikacja, przygotowana przez kuratorów polskich i duńskich w kooperacji z zaproszonymi do współpracy badaczami – Izabelą Kowalczyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) i Jacobem Wambergiem (Uniwersytet w Aarhus).

IZABELLA GUSTOWSKA (ur. 1948) – artystka i kuratorka, jedna z najważniejszych polskich artystek zajmująca się sztuką multimedialną; uprawia RÓWNIEŻ malarstwo, grafikę, fotografię, realizuje instalacje, performances, video-performances. Profesor Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Wydział Komunikacji Multimedialnej.

Wiele prac Gustowskiej przedstawia świat, w którym wszystko jest przetwarzane, opanowane przez technologię, w którym Internet zastąpił świat realny, namacalny, gdzie relacje międzyludzkie rozwijają się głównie w sieciach społecznościowych.

Tematem pracy „Truczna” jest katastrofa, do której nieuchronnie zmierza nasz świat poprzez, m.in. dewastację środowiska, nadmierny konsumpcjonizm, egoizm.

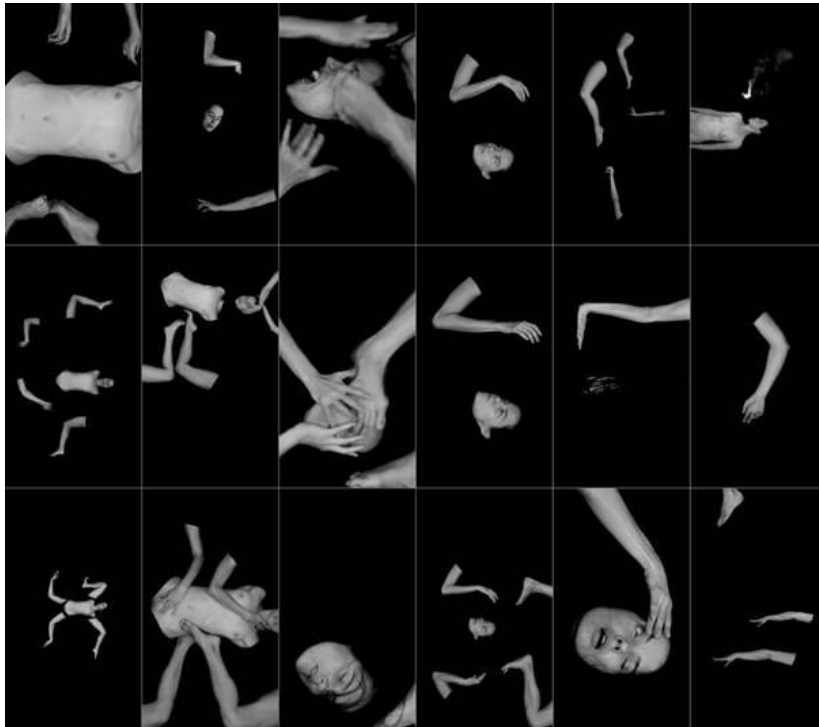

„Truczna”, 2017, 20’23; 3-kanalowa projekcja wideo

ANETA GRZESZYKOWSKA (ur. 1974) – jedna z najważniejszych polskich artystek młodego pokolenia zajmująca się fotografią i nowymi mediami.

W pracy „Ból głowy” Grzeszykowska ukazując proces defragmentacji i dekompozycji ludzkiego ciała na tle czarnej, nieprzeniknionej przestrzeni, nawiązuje do intuicji, jaką już w 1970 wyraził Ihab Hassan („ojciec” posthumanistycznego dyskursu): „Musimy zrozumieć, że pięćset lat humanizmu może zmierzać do końca, dlatego że humanizm przekształca się w coś, co bezradnie musimy nazwać posthumanizmem. Figura człowieka witruwiańskiego, ramion i nóg określających miarę rzeczy, tak wspaniale naszkicowana przez Leonarda, wyrwa się z otaczającego go koła i kwadratu i rozprzestrzeni w kosmosie.” Film rozpoczyna się od katastrofy: artystka trzyma w ustach wiązkę dynamitu, która wybuchą. To co nastąpi później będzie próbą ponownego złożenia jej ciała – rąk, tułowia, głowy – które jednak buntują się i zaczynają żyć własnym życiem. „Ból głowy” kończy się ponownym aktem stworzenia: wszystkie części zostają ponownie złożone, ale to co powstaje, okazuje się potworne, zawieszone gdzieś między boskością a monstrualnością.

Cykl fotografii „Selfie” lokuje się na styku praktyki fotograficznej i rzeźbiarskiej; jego istotą jest analiza procesu autokreacji, jednego z fundamentalnych tematów sztuki, ale też podstawowej kwestii dla kondycji dzisiejszego, postmedialnego społeczeństwa. „Grzeszykowska dokonuje tu radykalnego zwrotu w stronę groteski, tworząc poruszający rzeźbiarski kalambur; na gładkich, skórzanych płach eksponuje naturalistycznie opracowane modele fragmentów własnego ciała wykonane ze świńskiej skóry. Oto niecodzienne selfie – na naszych oczach artystka składa z części swój autoportret. Cieleśność, zmysłowość i autoerotyzm potraktowane są tu ze specyficznym, wisielczym humorem, który doświadczenie estetyczne przemienia w zmaganie z podstawowymi, egzystencjalnymi emocjami.”

„Ból głowy”, 2008, video HD, 11’37; Dzięki uprzejmości artystki

Fotografie z cyklu "Selfie", 2013, 27x36 cm każda, Kolekcja Regionalnej Zachęty Sztuki Współczesnej w Szczecinie

ROMAN LIPSKI (ur. 1969) – malarz. W swoim najnowszym projekcie „Unfinished” Lipski bazuje na współpracy ze sztuczną inteligencją – z programem Artificial Muse dedykowanym twórczości Lipskiego – opracowanym informatycznie przez kolektyw YQP&Birds on Mars.

Rdzeniem projektu jest sieć neuronowa „karmiona” obrazami Lipskiego. System analizuje szczegółowo wszystkie aspekty jego malarstwa, po czym generuje nieskończoną ilość unikalnych obrazów. Te z kolei inspirują artystę. W trakcie kilku lat trwania projektu, język artystyczny Romana Lipskiego całkowicie się zmienił, dzięki Artificial Muse Lipski nieustannie odkrywa nowe sposoby wyrażania siebie w malarstwie.

Roman Lipski, bez tytułu, 2018, akryl na płótnie, 150x200 cm

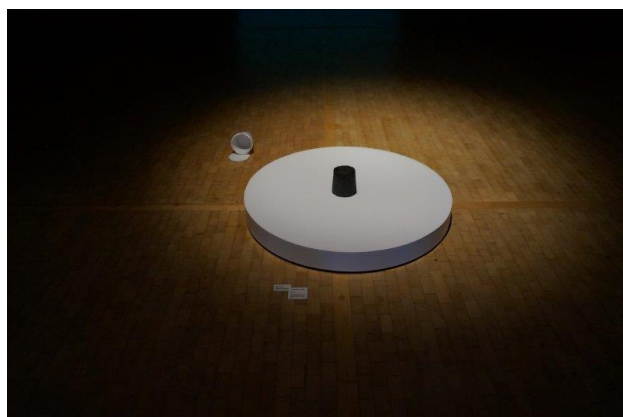
ARTUR MALEWSKI (ur. 1975) tworzy rzeźby, instalacje i filmy wideo, a także realizuje akcje artystyczne. W swoich pracach systematycznie podejmuje temat antropologiczno-kulturowej relacji człowiek – cywilizacja – zwierzę. Artysta w swojej twórczości tropi i bada problem niejasnej relacji i związków człowieka z naturą, podejmując próbę uwidocznienia ambiwalentnej ludzko-organiczej więzi, pełnej napięć i sprzeczności.

W pracach "Back to Menu" oraz "1000 g" podejmuje temat konsumpcji. Jedzenie od zawsze związane jest z pozbawianiem życia. Kwestia kto i co (kogo) spożywa, jak również kiedy i w jaki sposób – może wywoływać wiele emocji. Różnica pomiędzy tym, co jest jadalne, a co uważamy za pożywienie odzwierciedla sposób, w jaki definiujemy siebie. Dopóki to my zjadamy innych czujemy się bezpiecznie. Antropofagia jest najbardziej strzeżonym tabu w naszej kulturze – tylko ludzkie zwierzęta mogą zjadać inne stworzenia. Stąd fakt, że nasze ciało pozostaje w symbiozie z różnymi bakteriami, wirusami, grzybami podczas całego życia, a gdy to się skończy – jesteśmy zjadani przez nie-ludzkie istoty – stanowi jedną z traum zakodowanych w ludzkiej podświadomości.

Back to Menu, 2013; fotografia, 300x300 cm

Symbolika mięsa, jako czegoś, co daje władzę i prestiż jest głęboko zakorzeniona w ludzkiej świadomości. Człowiek może jeść mięso, ale nie musi – i pod tym względem jest, jak i pod wieloma innymi, niebywale plastyczny. Właśnie plastyczność, nie drapieżnictwo, stanowi jego prawdziwy wyróżnik. Człowiek jest zwiercieniem jednej ścieżki ewolucyjnej spośród wielu potencjalnie możliwych. Udomawiając zwierzęta, hodując rośliny, zmieniając całe ziemskie ekosystemy, człowiek stał się poniekąd „panem stworzenia”, jak również strażnikiem dalszej ewolucji życia na Ziemi.

Artur Malewski, 1000g, 2014

Skład: ziemia/soil 603g; kości kończyn /limb bones 397g (w tym: kończyny zwierząt hodowlanych/bones of farm animals 98,53% ; kończyny zwierząt łownych/bones of hunted animals 1,06% ; ludzkie kości/human bones 0,51%)

EWA JUSZKIEWICZ (ur. 1984) – jedna z najbardziej utalentowanych polskich artystek młodego pokolenia. Czerpie inspiracje z klasycznego portretowego malarstwa europejskiego interpretując je w kontekście idei i estetyki posthumanizmu. Portrety kobiet przetworzone przez Juskiewicz są fantazyjnie zniekształcone, twarze zamienione na rozrośnięte huby, korpusy owadów, bukiety roślin udrapowane tkaniny. W efekcie powstają surrealistyczne, hybrydyczne obrazy luźno oparte na oryginałach. Stanowią kombinację tego, co znane i oswojone z tym, co dziwne i niepokojące, jak również to, co ludzkie z nie-ludzkim. Eliminując twarz portretowanych kobiet, Juskiewicz stawia pytanie o tożsamość i status zmarginalizowanych istot oraz proces ich emancypacji.

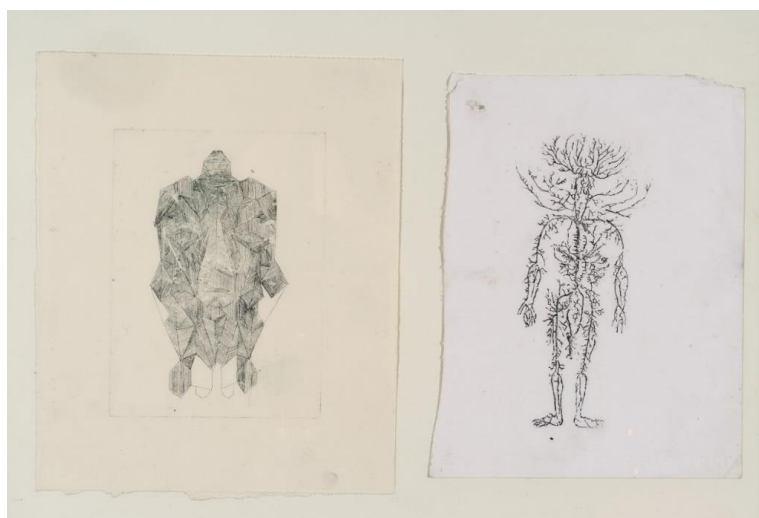

Ewa Juskiewicz, cykl kolaży na papierze, 2016

EMIL WESTMAN HERTZ (1978-2016) – urodził się i tworzył na Bornholmie. Był artystą sięgającym po różne media: rysunek, kolaż, rzeźbę, instalacje ze znalezionych rzeczy, tj. opakowania po lekarstwach, plastikowe butelki, drewno, wosk, kości zwierząt, gliny (co może przywoływać porównania jego prac z włoskim nurtem artystycznym 'Arte Povera') przez co w jego pracach często wyczuwalne jest napięcie pomiędzy naturalizmem i sztucznością. Twórczość Hertza to wyjątkowe studium natury i ludzkiej egzystencji; skłania do refleksji na temat doskonałej równowagi, która determinuje zarówno Ziemię, jak i nasze istnienie.

Emil Westman Hertz, bez tytułu, 2001, wosk, wosk pszczeli, drewno; Kolekcja Bornholms Kunstmuseum

Emil Westman Hertz, rysunki na papierze, niedatowane; Kolekcja Bornholms Kunstmuseum

PETER FRIMAND (ur. 1969) – artysta rzeźbiarz, tworzy również instalacje i filmy wideo. Jego prace eksponują i problematyzują relacje pomiędzy istotami ludzkimi i otoczeniem, motywując widzów do wejścia w dialog z tym co ich otacza.

Peter frimand, Loopsite / Pętla, 2010; Kolekcja Bornholms Kunstmuseum

LEA GULDDITTE HESTELUND (ur. 1983) – w swoich pracach używa marmuru jednak w przewrotny, zaskakujący sposób, np. kiedy łączy marmur z przedmiotami ze świata fitness czy farbą w sprayu. Jej twórczość jest reakcją na bieżące wydarzenia i trendy. Zajmuje ją ludzkie ciało, w jaki sposób, na przestrzeni dziejów, było wykorzystywane w różnych celach, przede wszystkim jako symbol siły i kształtowania opinii. Tradycyjne ograniczenia ciała poszerzają się wraz z rozwojem technologii stwarzających przestrzeń dla nowych podmiotów i nowych typów cielesności. „Rachel” powstała z inspiracji filmem „Blade Runner”, w którym Rachel jest repliką, która uważa się za człowieka.

Lea Guldditte Hestelund, „Rachel”, 2017, marmur, niebieska farba w sprayu

SUPERFLEX: Bjørnstjerne Reuter Christiansen (ur. 1969), Jakob Fenger (ur. 1968), Rasmus Nielsen (ur. 1969). Grupa SUPERFLEX została założona w 1993 roku.

"We're All In The Same Boat" (Wszyscy jesteśmy na tej samej łodzi) – odnosi się do ludzkiej kondycji i przypomina o naszej wspólnej odpowiedzialności za Innych.

Praca składa się z podświetlanego szyldu wykonanego z diod w kolorze oceanu, zamontowanych na aluminiowej ramie obciążonej pomarańczowymi workami z piaskiem. Instalacja przypomina reklamy często występujące w krajobrazie miejskim, umieszczane na elewacjach bądź szczytach budynków. Worki utrzymujące ją w równowadze – nieuchronnie przywodzą na myśl szalupy bądź kola ratunkowe. Superflex wykorzystuje przyciągającą wzrok/urzekającą estetykę komercyjnych znaków handlowych w bardziej ambitnym celu. Schodząc z dachu i instalując ją w przestrzeni publicznej lub instytucji muzealnej, konfrontuje widza i zachęca do zastanowienia się nad znaczeniem i zasięgiem tego przekazu. Obserwowane przez pewien czas światło liter nagle zaczyna migotać sugerując w ten sposób usterkę techniczną, a tym samym – kwestionując pewność samego stwierdzenia.

SUPERFLEX, "We are all in the same boat", 2018

AMALIE SMITH (ur.1985)

Wideo "Enter" odnosi się do fikcyjnej przyszłości, kiedy to zdigitalizowane kolekcje muzealne zaczynają wieść własne, niezależne życie w sieci komputerowej.

Wyemancypowane obrazy z kolekcji łączą się tworząc trójwymiarową architekturę, zamieszkałą przez świadome cyfrowe byty. <http://www.amaliesmith.dk/enter.html>

Amalie Smith, ENTER, 2018; HD-video, 7:40 min